

Bergen Økologiske Landsbys prosjekt på Bruvik, Osterøy

Bergen Økologiske Landsby (BØL) er et andelslag som har formulert visjonen "å bygge en økologisk landsby med plass til et mangfold av mennesker, boligformer, arbeidsplasser og aktiviteter hvor vi lever et enkelt liv med omsorg for naturen og hverandre, preget av fellesskap, deling og rettferdig fordeling."

Til å virkeliggjøre denne visjonen har vi nå muligheten til å bygge en økologisk landsby på Bruvik hvor et **område til 44 boliger** allerede er regulert i form av en rekke mindre tun, inspirert av gamle vestnorske klyngetun, f.eks. Havråtunet. Vi beholder den eksisterende grunnstrukturen i planen og tilføyer ulike økologiske elementer som f.eks. felleshus med veksthus, kafé og gjesteværelser, områder til matskog, dyrkning og dyrehold og til rekreasjon og vannrenningsanlegg og komposteringsanlegg.

Siden **mai 2013** har BØL vært i dialog med Osterøy kommune for å utvikle et økologisk landsbyprosjekt til det aktuelle område og få en kjøpsavtale på plass.

I **mars 2014** ble en styringsgruppe etablert som har overordnet ansvar for prosjektering og utførelse og som har medlemmer med prosjektlederkompetanse.

I mai 2014 var medlemmer av BØL på befaring og gikk sammen med arkitekt gjennom området med fokus på landskapsanalyse og omregulering.

I **juni 2014** er vi i ferd med å avslutte arbeidet med å undersøke og tilføye økologiske elementer i reguleringsplanen. Et forslag til en mindre endring reguleringsplanen er ved å være ferdig, og i denne prosessen får BØL råd og bidrag fra erfarne arkitekter innen økolandsbydesign. I 2014 har vi i BØL også arbeidet med bl.a. formidling og kommunikasjon, funksjoner og fasiliteter i et felleshus, bærekraftige løsninger med hensyn til energi og matproduksjon, medlemsverving, forprosjektering, tidsplaner og økonomiske kalkyler for å gi landsbyen de best mulige kvalitetene til riktige kostnader.

I mars utarbeidet vi sammen med kommunen og arkitektfirma Urban-Rabbe en søknad om kompetansemidler fra Husbanken.

Planen er - og forutsetningene fra Osterøy kommune er – å **starte opp** i feltet ved **utgangen av 2014**.

Økolandsbyen vil ligge sentralt i bygda, sørvendt med utsikt mot Sørfjorden og gode solforhold. Selve boligområdet er utmark, ca. 46 mål, lett skrånende, kupert, med skog og dels med snaufjell og kratt. Det er kort vei til sjø med fiske- og bademuligheter og båthavn, nærbutikk, skole (nylig nedlagt, men kan gjenåpnes ved økt barnetall), grendahus, idrettsanlegg og flotte turområder. Utviklingen av økolandsbyen ses i sammenheng med eksisterende infrastruktur på stedet. Forventet byggestart er anslått til utgangen av 2014.

Bruvik

Tomteområdet

Utsikt fra LNF-området like ved

Havråtunet

Osterøy er Nord-Europas største innlandsøy nordøst for Bergen. Offentlig transport til Bruvik med buss og tog tar ca. 40 min., med egen bil ca. 45 min fra Bergen sentrum. Øyen har en allsidig og livskraftig småindustri innen områder som mekanikk, møbel og tekstil, næringsmidler og garveri. Fiskeoppdrett og -foredling er en viktig næring. Landbruket sysselsetter ca. 300 mennesker, og det tradisjonsrike tømmeryrket står fortsatt høyt i kurs.

Osterøy kommune har en del sammenfallende verdier og målsettinger med BØLs, idet kommunen bl.a. har forpliktet seg gjennom Lokal Agenda 21-prosesser, hvor alle "må finne løsninger for ei økologisk, sosial og økonomisk bærekraftig utvikling." Kommunen deltar i fylkets Liv & Lyst-program,

som skal bidra til å utvikle livskraftige lokalsamfunn. Beboere i Bruvik er svært åpne for nye impulser, og beboere og Grendarådet ønsker prosjektet velkommen.

Planleggingsarbeidet for å realisere og etablere en landsby preget av bærekraftige og økologiske løsninger er tidkrevende, til dels fordi prosessen omfatter grundige lokale observasjoner av tomteområde, landskap, jordsmonn og bonitet, værforhold (sol og solskinnstimer, vind og vindretninger og nedbør), naturressurser, eksisterende dyre- og plantearter, eksisterende boliger og byggeskikk, stedshistorie og kulturelle tradisjoner osv., til dels fordi mange ulike og parallelle delprosjekter og aspekter inngår i prosessen, bl.a. konkrete bolig- og energiløsninger, økonomi og finansiering, juridiske avtaler og verving.

BØLs fullt utviklede **økologiske landsbysamfunn** – med ca. 100 mennesker i alle aldre – bygger på en rekke grunnleggende økologiske, sosiale og kulturelle verdier og mål og har bl.a. disse kjennetegn, funksjoner og elementer:

- Boliger og fellesområder: 44 tomteenheter, fordelt på 7 tun, med felleshus, rekkehus, tomanns- og eneboliger i ulike størrelser – basert på en økologisk standard med nøkternt og fleksibel arealbruk – og mulighet for andre fleksible boligløsninger og med fokus på universell utforming og livsløpsstandard (f.eks. i form av såkalte kretsløpshus), og hvert tun opparbeides med infrastruktur, lekeplasser, felles bygg og uteområder
- Bruk av lokale materialer og lavteknologiske løsninger
- Fleksible fellesløsninger for felleshus med bl.a. kafé, kurs- og kontorlokaler, bibliotek, gjesteværelser, vaskeri, hobbyrom/verksteder og datarom
- Et større landbruksområde med ca. 12 daa fulldyrket jord, i umiddelbar nærhet og på kommunal grunn, og dessuten mulighet for skoghagedrift og dyrehold i et LNF-område
- Energi og kretsløp: f.eks. bruk av passiv solvarme, vedfyring, lokal vannrensing, lokal komposteringsanlegg og gjenbruksstasjon og dessuten bildelering og byttering (som gir minsket energi- og transportbehov)
- Selvforsyning med mat (i store deler av året) ved å dyrke frukt, bær og grønt
- Inntekter fra kurs- og foredragsvirksomhet og fra foredling og konservering av egne mat- og dyrkningsprodukter, fra felles jordbruk, fra veksthus, fruktskog, parseller, kjøkkenhage, bigård og hønsehus osv.
- Arbeidsplasser: lokale arbeidsplasser i landsby og lokalmiljø, bl.a. i landbruk
- Områder til rekreasjon og fritidssysler, trening, lek, kurs, årstidsfester og andre aktiviteter
- Opplæring i kommunikasjon, konflikthåndtering og konsensus for alle beboere
- Opplæring i å styrke fellesskap og utvikle gode beslutningsprosesser
- Formidling av økologi og bærekraft, lokalt og regionalt og nasjonalt.

Foruten **det økologiske aspekt** legger BØL – som andre øko-samfunn – stor vekt på **sosiale og kulturelle aspekter**, i bred forstand, og har her bl.a. fokus på å bygge opp fellesskaper der vi er opptatt av deling, samarbeid, dugnad, årstids- og livsfasefeiring, leg, dans og anden kulturell utfoldelse.

Vi i BØL vil gjerne ha kontakt med alle interesserte som ønsker å være med å bygge og utvikle landsbyen, eller mennesker som ønsker å støtte prosjektet økonomisk. Alle kan med sine ulike innspill – store som små – bidra til å realisere og forme dette økologiske landsbyprosjekt på Osterøy. Vi ønsker alle interesserte hjertelig velkommen til å bidra til realiseringen av et helhetlig og rikt økologisk leve-fellesskap i Bruvik på Osterøy! Vi ønsker et godt samarbeid med lokalbefolkningen på Bruvik for å skape et samfunn med høy trivselsfaktor og et givende fellesskap!

Se og les mer på BØLs hjemmeside: <http://bergenokologiskelandsby.no/>. Vil du vite mer? Ta da kontakt per e-post: info@bergenokologiskelandsby.no eller ring til en av oss i prosjektgruppen: Kjetil: 98 49 17 92, Lise: 48 09 62 86, Randi: 55 59 08 10 og Kristian: 92 01 82 83.

(Sidst oppdatert 14. juni 2014 – versjon 2 ved Kjetil, Lise og Randi).